

Кафедра економіки, управління та адміністрування

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Шифр, назва дисципліни	DP100 Економічна аналітика та основи статистики / Economic Analytics and Fundamental Statistics
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	фахова передвища
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економіка
Семестр	5 семестр (9 кл), 3 семестр (11 кл)
Курс	3 курс (9 кл), 2 курс (11 кл)
Анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована на формування у фахівців комплексу професійних знань щодо організації статистичних досліджень, а також навичок збору, оброблення, систематизації та аналізу отриманих аналітичних даних. Оволодіння методами статистичного вимірювання і аналізу складних суспільно-економічних явищ і процесів є невід'ємним елементом підготовки висококваліфікованих спеціалістів у різних галузях національного господарства України.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=154
Мова викладання	українська
Лектор курсу	викладач вищої категорії Долока Людмила Вікторівна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: ludmila.doloka@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	<i>Економіка:</i> http://csbc.edu.ua/documents/otdel/moop_e.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК3. Здатність на основі типової методики і знань, розраховувати економічні і соціально-економічні показники господарюючих суб'єктів. СК4. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання. СК8. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів.

	СК10. Здатність самостійно виявляти проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення при аналізі конкретних ситуацій економічного характеру. СК11. Здатність відповідно до поставлених завдань обирати відповідний інструментарій для аналізу соціально-економічних явищ. СК12. Здатність до використання знань фундаментальних розділів математики при розв'язуванні задач економічного змісту.
Перелік програмних результатів навчання	РН3. Здійснювати пошук, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності. РН10. Аналізувати результати діяльності суб'єктів господарювання для визначення напрямів їх удосконалення. РН11. Планувати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності. РН15. Володіти навичками міжособистісної взаємодії, які дають змогу досягати професійної мети.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 75 Форма підсумкового контролю – екзамен
Методи навчання	Словесні методи (лекція, пояснення, дискусія, бесіда); наочні методи (презентація, ілюстрація, проведення самостійних спостережень); практичні методи (розв'язування задач, тестів та ін..); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анатування, доповіді тощо); методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності (формування пізнавальних інтересів студента, навмисна помилка); інтерактивні методи кооперованого та колективно-групового навчання (робота в групах, робота в парах, мозковий штурм); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані).
Зміст дисципліни	
Тема 1. Предмет і метод статистики	Предмет статистики, її розділи. Основні поняття в статистиці. Метод статистики. Зв'язок статистики з іншими науками. Завдання і організація статистики в Україні.
Тема 2. Статистичне спостереження	Поняття про статистичне спостереження. Форми, види і способи статистичного спостереження. Помилки статистичного спостереження та способи контролю зібраних даних.
Тема 3. Зведення та групування статистичних даних	Поняття про статистичне зведення. Статистичні групування, їх зміст, завдання та види. Методологія статистичних групувань. Вторинне групування. Статистичні таблиці.
Тема 4. Статистичні показники	Види, типи та значення статистичних показників. Абсолютні та відносні величини. Поняття про середні величини. Види середніх величин і способи їх обчислення. Властивості середньої арифметичної. Розрахунок середньої арифметичної способом моментів.

Тема 5. Аналіз рядів розподілу	Поняття варіації та її основні показники. Структурні характеристики варіації (мода, медіана...). Математичні властивості дисперсії та її види. Методи обчислення дисперсій. Варіаційна ознака в сукупності та значення її вивчення.
Тема 6. Аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів	Аналіз концентрації розподілів. Аналіз диференціації та подібності розподілів. Асиметрія і ексцес. Одновершинні, двовершинні та багатовершинні криві розподілу. Застосування асиметрії та ексцесу для вимірювання ступеня асиметрії та гостровершинності. Критерії узгодженості.
Лекція 7. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	Види взаємозв'язків. загальні прийоми виявлення наявності зв'язку. Статистичні методи виявлення наявності кореляційного зв'язку між двома ознаками. Вимірювання ступеня щільності кореляційного зв'язку у випадку парної залежності. Побудова багатофакторних моделей.
Тема 8. Аналіз інтенсивності динаміки	Суть і складові елементи динамічного ряду. Характеристики інтенсивності динамік. Середня абсолютна та відносна швидкість розвитку. Оцінка коливань та сталості динаміки.
Тема 9. Теоретико-методологічні основи економічної статистики	Поняття про економічну статистику. Завдання економічної статистики й області застосування її даних. Система показників економічної статистики.
Тема 10. Індексний метод	Загальне поняття статистичних індексів. Основи індексного методу. Загальні індекси. Агрегатний індекс як основна форма індексу. Середні арифметичні й гармонійні індекси.
Тема 11. Вибірковий метод	Суть вибіркового спостереження. Вибіркові оцінки середньої та частки. Різновиди вибірок. Визначення обсягу вибірки.

Політика дисципліни

Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна добросередовища	У випадку недотримання політики академічної добросередовища (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі екзамену, відповідно до графіку навчального процесу. Підсумкова оцінка за умови екзамену виставляється як загальна сума балів набраних за результатами поточного (70%) та підсумкового контролю.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Max кількість балів
Виконання завдань на семінарських заняттях (4 пр. завдання х 4 бали)	16
Експрес-контрольні (2 к.р. х 4 бали)	8
Модульні контрольні роботи (2 мкр х 8 балів)	16
Захист розрахункової роботи	20
Реферат	10
Екзамен	30
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

- Горкавий В. К. Статистика: підручник. Вид. 3-те, пеперобр. і допов. Київ: Алерта, 2020. 644 с.
- Козирєва О. В. Статистика: навчальний посібник / О. В. Козирєва, В. О. Федорова. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2021. 187 с.
- Краєвський В. М. Статистика: навч. посіб. Ірпінь, 2019. 218 с.
- Логунова Н. А. Статистика: підручник. Київ: Кондор, 2015. 340 с.
- Мармоза А. Т. Теорія Статистики: підручник. Київ: Центр учебової літератури, 2021. 592 с.
- Моторин, Р. М. Статистика для економістів: навч. посібник Вид. 3-те, випр. і доп. Київ: Знання, 2013. 382 с.
- Опря А. Т. Статистика (модульний варіант з програмованою формою контролю знань. Київ: ЦУЛ, 2014. 536 с.
- Педченко Г. П. Статистика: навч. посіб. Мелітополь: Колор Принт, 2018. 266 с.
- Статистика: основи теорії та практикум: Навчальний посібник / Григорків В.С., Вінничук О.Ю., Григорків М.В., Маханець Л.Л. Чернівець. нац. ун-т, 2022. 304 с
- Статистика: підручник / С. І. Пирожков та ін. Київ: нац. торг.екон. ун-т, 2020. 328 с.
- Ткач Є. І. Загальна теорія статистики: підручник. Київ: Центр учебової літератури, 2017. 442 с.
- Hastie Trevor, Tibshirani Robert, Friedman Jerome The Elements of Statistical Learning. Data Mining, Inference, and Prediction, Second Edition. Springer Series in Statistics, 2009. 764 p. URL: <https://web.stanford.edu/~hastie/Papers/ESLII.pdf>
- Gareth James, Daniela Witten, Trevor Hastie, Robert Tibshirani. An Introduction to Statistical Learning: with Applications in R. Springer, 2017. 441 p. URL: <https://static1.squarespace.com/static/5ff2adbe3fe4fe33db902812/t/6009dd9fa7bc363aa822d2c7/1611259312432/ISLR+Seventh+Printing.pdf>